

Πρὸς τοὺς Ἀξιότιμους Κυρίους Δ. Κόλλαν Πρόεδρον τοῦ Ἀδελφάτου τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ Κον Γ. Παλατιανὸν καὶ Εὐ. Πιέρρην.

Ἀξιότιμοι Κύριοι.

Ἐλαβον τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 τρ. Ἰουλίου 1904 ἐντυπον ἐπιστολήν σας, δι' ἧς ἐκθέτετε λίαν περιληπτικῶς τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν προσόδων τῆς περιουσίας τῶν Ἀγαθοεργῶν Ἰδρυμάτων ἧς πιθανὸν νὰ σὰς ἀναγκάσῃ νὰ περιορίσητε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς περιθαλπομένων καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἀναγκάζεσθε νὰ λάβητε τὴν ἀπόφασιν νὰ προστρέχητε εἰς τὰ φιλόθροπα καὶ φιλεύσπλαγχνα τῶν συμπολιτῶν μας αἰσθήματα.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀρ' ἐνὸς μὲν μοι ἐπέπεσε τὰς ἐξῆς σκέψεις τὰς ὁποίας θεωρῶ καθήκον μου νὰ δημοσιεύσω πρὸς διαφώτισιν τοῦ Κερκυραϊκοῦ κοινοῦ ἀρ' ἐτέρου δὲ μοι ἀνεπώλησε εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ὑπαρξίν ὄσο ἐκθέσειον ἀναφερομένων εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Κερκύρας. Τὴν μὲν Δογδοσιάν τοῦ ἔτους 1898 τὴν δὲ Συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπὸ τῆς δηλοποιήσεως Ἀρχῆς Κερκυραίων κατὰ τὰ ἔτη 1900—1902 πεπραγμένων.

Καὶ διὰ τῆς Δογδοσιᾶς τοῦ ἔτους 1898 τοῦ Κου Φωροῦλα μανθάνομεν ὅτι διὰ τοῦ Δ.Π. Νόμου τοῦ 1888 περὶ διανομῆς τῆς ἐπικουρῆς περιουσίας εἰς τοὺς Δήμους τῆς Νήσου τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἔλαβε ἐκτὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτῆς περιουσίας καὶ τὴν ἀναλογησάν ἐκ τῆς ἐπικουρῆς ἀνερχομένης ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς ἑξακοσίας πενήτηκοντα δύο χιλιάδας διακοσίας εἰκοσι δατῶν καὶ τριάκοντα ἐπί τε λεπτὰ δηλαδὴ 652,228.37 ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ προσαρτομένῳ πίνακι... Ἐν τῇ Συνοπτικῇ ἐκθέσει δὲ ἡ κατὰ τὸ 1903 ἐδημοσιεύσατε ἀναγινώσκοντες ὅτι... ἐπιτυχθέντος τοῦ μετὰ τῆς χήρας Μαρτινέγκου συμβιβασμοῦ περιήλθον εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὸ Πτωχοκομεῖον χρεώγραφα ἄτινα ἀπέπεσαν ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν 106,222 δρ. ἧσι ἀπὸ δρ. 53,111 δι' ἕκαστον τούτων. Περιπέσον μετὰ τῆς μεγαλητέρας εὐχαριστήσεως μανθάνομεν ἐκ τῆς Συνοπτικῆς ταύτης ἐκθέσεώς σας ὅτι ἡ θεραπεία τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀναγκῶν καὶ ἐλλείψεων τῶν καταστημάτων σὰς ἐπέβαλε ριζικὴν τακτοποίησιν τῆς οικονομικῆς ὑπηρεσίας ἐπετεύχθη δὲ ἡ βελτιώσις τῶν πόρων... καὶ ἐξησφαλίθη ὑπὲρ τῶν Ἀγαθοεργῶν Καταστημάτων τὸ περίσσευμα τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς ὅπερ προέβλεπε τὸ χροῖον καὶ ἐξοφλουμένων τῶν δανείων τῆς ἔταται λίαν ἱκανοποιητικόν... Ὅτι τὸ Ὀρφανοτροφεῖον εἰσέπραξε κατὰ τὰς χρήσεις 1900 1902 τὸ ποσὸν 91,990.99 ἔναντι ἐσόδων προηγουμένης τριετίας ἐκ δρ. 71,058.35... Γὰ χρηματικὰ κερ. τῶν Ἀγαθοεργῶν Ἰδρυμάτων παρουσιάζουσι αὐξήσιν ἐξ ἐκπονήσεως ἀκινήτου μὴ προσοδοφόρου περιουσίας καὶ δωρεῶν ἢ δὲ σημερινῆ αὐτῶν ἀξία ἀνέρχεται εἰς... τοῦ δὲ Ὀρφανοτροφείου εἰς δρ. 332,596.10 ἔναντι δρ. 326,960.75 ἀ: παρελάθετε. Εἰς ὅλα αὐτὰ πρέπει νομιζῶ νὰ προσθέσωμεν τὰς ὑπὸ τῶν διαφόρων φιλοθροπῶν δωρεὰς ὡς καὶ τὰ κληροδοτηθέντα ποσὰ χωρὶς νὰ παραλείψωμεν καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερ. δωρεάν καὶ ὅπερ σπουδαιότερον τὸ κληροδοτήμα τοῦ αἰμνήστου Ν. Ζαμπέλη.

Ὅρειω νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἶνε τὰ μάλα εὐχάριστον νὰ εὐποιῆ καὶ νὰ ἀγαθοεργῆ τις μὲ χρεώματα τρίτων ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἡ διαχειρίσις πάντων ἐν γένει τῶν ἰδρυμάτων γίνεται ἐν πόσει αὐτῆς ταῖς λεπτομερείαις γνωστοῦ, γνωστοτάτη προκειμένου δὲ περὶ φιλοθροπικῶν τοιοῦτων καθήκον τῶν διαχειριζομένων εἶνε νὰ γνωστοποιῶν τὴν κίνησιν αὐτῶν ἐν τοῖς ἰδρύμασι τούτοις περιθαλπομένων, τὸν ἀριθμὸν ἀκριβῶς τῶν ζώντων, τῶν ἀποθησκόντων, τῶν ὑπὸ θεραπείαν εὐρισκομένων καὶ τῶν ἀνάτων, οὕτως ὥστε πάντες ἐπιστήμονες καὶ μὴ νὰ δύνανται νὰ συγχάρουν τοὺς διαχειριστὰς καὶ διευθυντὰς αὐτῶν. Δυστυχῶς περὶ στατιστικῶν τῶν παρ' ἡμῖν φιλοθροπικῶν καταστημάτων δὲν ἦκουσα νὰ γίνῃαι λόγος, μόνον λόγος γίνεται περὶ συνεισορῶν, περὶ προσφυγῆς εἰς τὰ φιλόθροπα καὶ φιλεύσπλαγχνα αἰσθήματα

τῶν συμπολιτῶν μας οἵτινες ἐβουθέτησαν φαίνεται εἰς τὴν κατὰστασιν ταύτην ἢ θεωροῦν κανονικὴν πλέον καὶ ὁμαλήν.

Ἀναγκάζομαι νὰ δημοσιεύσω τὴν προῦσαν ἀκριβῶς ἕνα ἐγείρω τοὺς φιλοθροπῶν τῆς κοινωνίας μας εἰς τοὺς ὁποίους θεωρῶ καθήκον μου νὰ εἴπω δύο πράγματα. Πρῶτον ὅτι ἀνεκάθεν ἡ φιλοθροπία, τὸ φιλόστοργον, καὶ ἡ πρὸς τοὺς δυστυχῆς ἀποκλήρους συμπάθεια τῶν ὁμοειδῶν μας καὶ ἰδία τῶν συμπολιτῶν μας Κερκυραίων ὑπῆρξε παρομιμῶδης. Περιοριζόμενος εἰς τὰ ἐν Κερκύρᾳ ἐπενομιζῶ καὶ διακηρύττω ὅτι τὰ κληροδοτηθέντα ποσὰ εἰς τὰ φιλοθροπικὰ καταστήματα ἦσαν καὶ εἶνε σημαντικὰ ἀ: ὄχι ὑπέρογκα. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πλείστους ὄσους νὰ ἐκπαιδεύωνται καθῶς καὶ πλείστοι ὄσοι ἐξεπαιδευθέντων δωρεάν. Ἐπίσης ἄλλοι ἐνοσηλεύθησαν καθῶς καὶ νοσηλεύονται δωρεάν. Τὰ ὄρρα καὶ τὰ ἔκθετα πρέπει νὰ περιθάλπονται (ἀνεξάρτητον ἐκ τῶν ἀποθησκόντων ἀμέτρητα). Περιπέσον ἀπόδειξις τῆς φιλεύσπλαγχνίας τῶν συμπολιτῶν μας ἔστω καὶ ἡ ἴδρυσις τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου, τὸ πρῶτον ἰδρυθὲν ἐν Εὐρώπῃ καὶ αἱ διανοχθεῖσαι διώρυγες πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν. Ἀπὸ τόσα κληροδοτήματα ποῖα ὑπάρχουν σήμερον καὶ πῶς ἐχρησιμοποίηθησαν καὶ τί ἀπομένει; Ὀλίγα διαθήκῃ γράφονται χωρὶς νὰ κληροδοτήσων εἰς φιλοθροπικοὺς συμπολίταις μας ποσὰ κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττω σημαντικὰ πρὸς ὄφελος τῶν Ἀγαθοεργῶν Καταστημάτων, μετὰ τῶν ὁποίων σπουδαίαν κατέχει θέσιν εἰς τὴν συνειδήσιν τῶν τῶν Ὀρφανοτροφείων. Δεύτερον ἀ: θέσωμεν τὸ ζήτημα. Εἰς ποῖαν κατὰστασιν ἄρα εὐρίσκειται τοῦτο σήμερον; Ἐκν ἡ πρὸς τοὺς συμπολίτας μας ἐντυπος τοῦ Ἀδελφάτου ἐπιστολὴ ζητοῦσα βοήθειαν δὲν ἐπῆρχετο ὡς βομβὰ θὰ ἐνόμιζε καὶ θὰ ἐδικαιούτο νὰ νομιζῆ τις ὅτι ἡ κατὰστασις αὐτοῦ θὰ ἦτο ὡς ὠρεῖται ἀ: ὄχι ἀνηγρὰ κατόπιν ὄσων ἐδημοσιεύσε ἐν τῇ Συνοπτικῇ τοῦ ἐκθέσει ὁ Κος Δῆμαρχος καὶ Πρόεδρος τοῦ Ἀδελφάτου τοῦλάχιστον ὑποφερτὴ ἀλλὰ... Περιπέσον ὁ Κ. Δῆμαρχος ἐπαυσε τὸν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπηρετοῦντα τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν Ἀξιότιμον καὶ Σεβαστὸν ἱατρὸν Κον Βρούκον οικονομίας ἔτεκεν, ἀλλὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀδελφάτου ἀπειρήθη τὰς ὑπηρεσίας μου τὰς ὁποίας προσέφερα ὅλως ἀφιλοκερδῶς καὶ δωρεάν καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Καλὸν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ προσθέσω ὅτι προκειμένου περὶ τῶν προσφερθειῶν ὑπηρεσιῶν μου ὁ Κος Κόλλας Πρόεδρος τοῦ ἀδελφάτου ὁμολόγησε ὅτι θὰ ἦταν ἀποτελεσματικὰ καθῶς ἦσαν τοιαῦτα εἰς τὰ ἔκθετα τοῦ Πέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅχι μόνον προσέφερα τὰς εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν Εὐρωπαϊκὸν κόσμον γνωστὰς διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητά τῶν ὑπηρεσιῶν μου ἀλλὰ δι' αὐτῶν τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν ἔλαβε οἰκονομίαν τὰς 60 δρ. τὰς ὁποίας τὸ ἀδελφάτον πληρώνει σήμερον διὰ τὴν ἄμαξιν τοῦ διορισθέντος ἱατροῦ καὶ περὶ πλέον ὡς ὑπέδειξα εἰς τὸν φίλον μου Κον Δ. Κόλλαν Δῆμαρχον καὶ Πρόεδρον τοῦ Ἀδελφάτου ὅτι εἶχε τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν ὁμολογῶν χωρὶς νὰ παραλείψω καὶ ἔστω καὶ κηδεῶν τῶν δυστήνων βρεφῶν τὰ ὁποία κατὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν στατιστικὴν τοῦ 1898 ἐπὶ 36 εἰσέλθοντων ἀπεβίωσαν 31. Δὲν ἐνόησαν φαίνεται τὰ μέλη τοῦ Ἀδελφάτου ὅτι τὸ κάθε βρέφος ἀντιπροσωπεῖ ἕνα ἀνθρώπον ἔναντι πολίτην, ἕνα μέλος τῆς κοινωνίας καὶ ὅτι ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ τινὸς εἶνε ἀπώλεια ὕλικὴ διὰ τὴν κοινωνίαν, ἧς ὄσον μεγαλητέρα καὶ πολυπληθεστέρα εἶνε τόσον καὶ πλουσιωτέρα. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῆ κανεὶς νὰ μοι παρατηρήσῃ ὅτι τὰ νόθα, τὰ τοῦ Ὀρφανοτροφείου παιδιὰ, τὰ μὲν οὐ λικὰ λεγόμενα, δὲν δύνανται νὰ εἶνε χρήσιμα μέλη τῆς κοινωνίας, διότι τότε θ' ἀπαντήσω ὅτι τὸ νὰ εἶνε τις χρήσιμον μέλος τῆς κοινωνίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀνατροφῆς ἣν ἔλαβεν. Ἐχομεν δὲ δυστυχῶς πρόσφατα παραδείγματα γνησίων, γνησιοῦτων τέκνων λαθόντων ὄθεν καλὴν ἀνατροφήν τὰ ὁποία προέβησαν εἰς τὰς μάλλον ἀποτροπαίας πράξεις. Ἀλλ' ἕνα ἐπανέλθω εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Ὀρφανοτροφείου λέγω ὅτι ἐκν δὲν ἐνόησαν τὰ ἄλλα μέλη τοῦ ἀδελφάτου τὴν σημασίαν τοῦ αἰμοῦ εἰς τὴν κοινωνίαν πῶς δὲν τὴν ἐνόησαν

ὁ ἱατρὸς Κος Παλατιανὸς ὅστις ὑπηρετήσε τὴν Ἀγγλίαν τὴν πατρίδα οὕτως εἰπεῖν τῆς στατιστικῆς;

Πρὸ πολλοῦ τὰ ζητήματα ταῦτα ἐμελετήθησαν παντοῦ καὶ κατενόηθησαν ἐκεῖ δὲ σπουδαίως (ὡς ἐν Ἰταλίᾳ) δὲν ἐνόησαν ταῦτα ἢ δὲν ἠέλησαν νὰ τὰ ἐνοήσουν οὕτε δὲ καὶ νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑπάρχει Θεῖα δίκη ἐπενέθη ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ παραιτηθῶν ἢ νὰ διορθώσουν τὰ κακῶς ἔχοντα, τὰ ὁποία ἡ κοινὴ γνώμη ἐχαρακτήρισεν ὡς σκάνδαλα καὶ δικαίως. Καὶ ἐπειδὴ εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὸ ὁποῖον ἐμελετήσα καὶ γνωρίζω ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς ἐρωτήσω Κύριοι μέλη τοῦ Ἀδελφάτου διατὶ εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα νὰ ἀκολουθῆτε τὰς ἰδέας καὶ τὰ συστήματα, τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς προλήψεις τῶν χρόνων ἐκείνων κατὰ τοὺς ὁποίους ἰδρύθη τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἐπαξίως διεθύνετε; Διατὶ δὲν παρακολουθεῖτε τὰ γινόμενα ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὰ βρέφη καὶ δὲν λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν τί γίνεται ἐν Ἀθήναις διὰ τὰ ὄρρα τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χ. Κωνσταντίνου. Εἰς τὸ ὄρρανοτροφεῖον τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔδωκε τοὺς καλητέρους κερπύδας τοὺς καλητέρους ἀποφοίτους τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν δαπανᾷ διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ὄρρανῶν ὄχι μόνον ἀλλὰ ὠρελεῖται ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως ταύτης.

Οἱ συμπολίται σας σὰς ἐξέλεξαν καὶ σὰς ἔδωκαν ἀξιώματα τὰ ὁποία βεβαίως σὰς τιμοῦν ἀλλὰ πρέπει καὶ ὑμεῖς φιλοτιμῶς νὰ δεῖξετε ὅτι ἐνδιαφέρεσθε περὶ τῆς εὐμερίας τῶν συμπολιτῶν σας, συμπολίται σας εἶνε καὶ τὰ ὄρρα, τὰ ἔκθετα. Ἀς τὰ ἀπεικλήρωσεν ἡ τύχη. Δὲν εἶνε μόνον τῶν εἰς τὴν δυστυχίαν. Δὲν εἶνε τοῦλάχιστον κατ' ἐμὲ ἐνδειξις ἐνδιαφέροντος ν' ἀρνήσῃται ἀποθνήσκον τὸσα βρέφη τὸσα ἔκθετα κατ' ἕτος καὶ τίνι τρόπῳ. Ἀπὸ ὑποπέρου τὴν πείσαν ἢ ἀπὸ ἀσθενείας ἐκ τῶν ὁποίων δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι δὲ ἐπιτρέπεται σήμερον ν' ἀποθνήσκουν ἢ ἀπὸ γειμίστων τραγῳμάτων καθῶς ὁμολόγησε ὁ Κος Κόλλας, ὁ ὁποῖος ἔχει βεβαίως ὅλα τὰ προσόντα τοῦ καλοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ καλοῦ Προέδρου τῶν Ἀδελφάτων.

Ὁ μὰς ἐπιτραπῆ Κύριοι μέλη τοῦ Ἀδελφάτου νὰ γνωρίζωμεν τί δαπανᾷ κατ' ἕτος ἡ κοινωνία δι' ἕκαστον ἔκθετον; Ὁ μὰς ἐπιτραπῆ νὰ ἐρωτήσωμεν πόσα βρέφη ἀπέθανον καὶ πόσα ἀποθνήσκουσι κατ' ἕτος καὶ εἰς ποῖαν ἡλικίαν; Ὁ μὰς ἐπιτραπῆ νὰ ἐρωτήσωμεν διατὶ ὅλα τὰ θήλα ἔκθετα προορίζονται διὰ ὑπηρετίας; Ὁ μὰς ἐπιτραπῆ ἐπὶ τέλους νὰ ἐρωτήσωμεν διατὶ ἐν ὄψιν τῶν κατὰ τὴν ἐπιτολήν τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἐπικίως διευθύνετε εὐρίσκειται εἰς χρηματικὰς στενοχωρίας ἔτεκεν τῶν ὁποίων ἀναγκάζεσθε νὰ προστρέχητε εἰς τὰ φιλόθροπα καὶ φιλεύσπλαγχνα αἰσθήματα μας ἀπορρίπτετε δωρεὰν 60 δρ. κατὰ μῆνα τῶν ὁποίων σὰς ἔκμα ἐγὼ ὁ ὑποπαινεμένος καὶ τώρα ἐρχεσθε νὰ με παρακαλέσητε νὰ ἐγγραφῶ διὰ μηνιαίαν συνδρομὴν μιάς (1) δραχμῆς; Πολλὰς ἔχω ἀκόμη νὰ σὰς ἀποτινῶ ἐρωτήσεις π. χ. διατὶ με τὰς στενοχωρίας αὐτὰς τοῦ κατὰ τὴν ἐπιτολήν διοργανίζετε διασκεδάσεις αἵτινες δὲν ἔχουν τὸν τόπον τῶν διότι ἄλλαι εἶνε αἱ ἀνάγκαι τῶν δυστυχῶν ἐκθέτων.

Καίτοι ἡ πρὸς με ἀποστολὴ τῆς ἐπιστολῆς σας Ἀξιότιμε κύριε Κόλλα θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὑπὸ τῶν λίαν παρατηρητικῶν ὡς εἰρωνεία, σὰς πέμπω δέκα (10) δραχ. ἀ: καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι οὐδὲν θὰ ὠρελήσων καὶ χιλιάδες ἀ: ἦσαν, τῆς ὁποίας ὁμοῦ σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ ἐξοδεύσητε εἰς διασκεδάσεις καὶ πιν-νὶν διὰ τὰ ἔκθετα, τῶν ὁποίων αἱ ἀνάγκαι ἐπαναλαμβάνω εἶνε ἄλλαι καὶ τὰς ὁποίας, τὰς ἀπολύτους ταύτας, καὶ εἶπον καὶ ἐδημοσίευσαν καὶ πάλιν θὰ εἶμαι ἔτοιμος καὶ πρόθυμος νὰ σὰς ἐπαναλάβω. Εὐχομαι ὅπως διὰ τῆς παρουσίας συντείνω ὄχι μόνον εἰς τὴν περιστολήν τῶν φεβερῶν δαπανῶν, τῶν ὁποίων ἐτεκεν ἀναγκάζεσθε νὰ προστρέχητε εἰς τὰ αἰσθήματα φιλοθροπίας καὶ φιλεύσπλαγχνίας τῶν τόσα δωρουμένων συμπολιτῶν μας ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περιστολήν τῆς θνητότητος ἧς εἶνε δυστυχῶς σημαντικὴ ἀ: ὄχι ὑπερβολικὴ.

Διατελῶ πρόθυμος Σπυρίδων Κ. Ζαβιτζιάκος ἱατρὸς.

Αρ. Εἰσ. 782 VI 302

